

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คณะ/ภาควิชา

คณะครุศาสตร์/ภาคหลักสูตรและการสอน /วิทยาเขตขอนแก่น

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา

๒๐๐ ๒๐๔ ปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร (Educational Philosophy and Curriculum Development)

๒. จำนวนหน่วยกิต

๓ (๒-๒-๕) บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระรชต กตปุญโญ

อาจารย์ผู้สอน ๑. พระรชต กตปุญโญ

๒. ผศ.อนุสรณ์ นางทะราช

๓. ผศ.ดร.ประยูร แสงใส

๕. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (ถ้ามี)

ไม่มี

๗. วิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (ถ้ามี)

ไม่มี

๘. สถานที่เรียน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย /สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย วิทยาเขต
ขอนแก่น

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

๒๕ เมษายน ๒๕๖๗

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา : เพื่อให้นักศึกษา

๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและพุทธปรัชญาการศึกษา รวมทั้งการจัดการศึกษา ค่านิยมสังคมไทย ประยุกต์ปรัชญาการศึกษามาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาได้

๑.๒ สามารถประเมินกระบวนการตลอดจนการออกแบบหลักสูตรและนำไปพัฒนานวัตกรรมได้อย่างยั่งยืน

๑.๓ มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง วิชาชีพ และสังคมวัฒนธรรมค่านิยมไทย ตระหนักในจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

คณะครุศาสตร์ ได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (หลักสูตร ๕ ปี) พ.ศ. ๒๕๖๑ และได้ดำเนินการใช้หลักสูตรฯ ดังกล่าวครบรอบการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.๒๕๕๘

หมวดที่ ๓ ส่วนประกอบของรายวิชาและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

๒๐๐ ๒๐๔ ปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร ๓ (๒-๒-๕)

(Educational Philosophy and Curriculum Development)

รู้และเข้าใจ แนวคิดทฤษฎีทางปรัชญาการศึกษา วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของปรัชญาการศึกษา พุทธปรัชญา ทฤษฎีหลักสูตร แนวคิดทางศาสนา เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาไทย และสามารถบูรณาการเพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมหลักสูตร รวมทั้งสามารถนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตร และนำผลการประเมินไปปรับปรุงหลักสูตรและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
๒ ชั่วโมง/สัปดาห์		๒ ชั่วโมง /สัปดาห์	๕ ชั่วโมง/สัปดาห์

๓. ความรับผิดชอบหลัก/ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้					๓. ทักษะทางปัญญา				๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลฯ			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขฯ				๖. ทักษะการจัดการเรียนรู้			
	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
๕๐๒ ๒๐๔				●		●	●	○				○					○					●			

๔. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล
 จำนวน ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
 (อนุญาตให้นักศึกษาเข้ารับคำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการในวันมีการเรียนการสอน)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑.๑) ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) รัก ศรัทธาและภูมิใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครูและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

(๒) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น มีความเสียสละ รับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องาน ที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ และเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๓) มีค่านิยมและคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย คือ การเคารพสิทธิ และให้เกียรติคนอื่น มีความสามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ไขเหตุผลและปัญญาในการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจ

● (๔) มีความกล้าหาญและแสดงออกทางคุณธรรมจริยธรรม สามารถวินิจฉัย จัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมด้วยความถูกต้องเหมาะสมกับสังคม การทำงานและสภาพแวดล้อม โดยอาศัยหลักการเหตุผลและใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ความรู้สึกของผู้อื่นและประโยชน์ของสังคมส่วนรวม มีจิตสำนึกในการธำรงความโปร่งใสของสังคมและประเทศชาติ ต่อด้านการทุจริตคอร์รัปชันและความไม่ถูกต้อง ไม่ใช่ข้อมูลบิดเบือน หรือการลอกเลียนผลงาน

๑.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics) ในประเด็นวิกฤตด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมและวิชาการ รวมทั้งประเด็นวิกฤตจรรยาบรรณของวิชาชีพครู
- (๒) การเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ (Interaction Action Learning)
- (๓) การเรียนรู้จากกรณีศึกษา (Case Study)
- (๔) การเรียนรู้จากกระบวนการกระจ่างค่านิยม (Value Clarification)
- (๕) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)
- (๖) การบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive lecture)
- (๗) การเรียนรู้โดยใช้ฉากทัศน์เป็นพื้นฐาน (Scenario-based learning)
- (๘) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning)
- (๙) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๑.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) วัดและประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ทำงานตามสภาพจริง (Authentic Approach)
- (๒) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี
- (๓) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน
- (๔) วัดและประเมินจากผลงานกรณีศึกษา
- (๕) วัดและประเมินโดยใช้แบบวัดคุณธรรมจริยธรรม
- (๖) วัดและประเมินค่านิยมและความเป็นครูจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- (๗) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๒. ความรู้

๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

● (๑) มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครู อาทิ ค่านิยมของคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จิตวิญญาณครู ปรัชญาความเป็นครูจิตวิทยาสำหรับครู จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้และช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรและวิทยาการการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษาและการเรียนรู้การวัด ประเมินการศึกษาและการเรียนรู้การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครูทักษะการนิเทศและการสอนงาน ทักษะเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการทำงานวิจัยและวัด ประเมิน ทักษะการร่วมมือสร้างสรรค์ และทักษะศตวรรษที่ ๒๑ มีความรู้ ความเข้าใจในการบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติจริงและการบูรณาการข้ามศาสตร์ อาทิ การบูรณาการการสอน

● (๒) มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาวิชาที่สอน สามารถวิเคราะห์ความรู้ และ เนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งสามารถติดตามความก้าวหน้าด้านวิทยาการและนำไปประยุกต์ใช้ในการ พัฒนา

ผู้เรียนโดยมีผลลัพธ์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ของแต่ละ สาขาวิชาตาม เอกสารแนบท้าย

○ (๓) มีความรู้ เข้าใจชีวิต เข้าใจชุมชน เข้าใจโลกและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่าง ทางวัฒนธรรม สามารถเผชิญและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสามารถนำแนวคิดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตน พัฒนางานและพัฒนาผู้เรียน

(๔) มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามมาตรฐาน TPACK) การสอนแบบ STEM ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และมีความรู้ในการประยุกต์ใช้

๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสรสร้างนิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียน วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ด้วยตนเอง

(๒) การเรียนรู้โดยใช้การสืบสอบ (Inquiry-Based Learning)

(๓) การเรียนรู้แบบรวมพลัง (Collaborative Learning)

(๔) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

(๕) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

(๖) การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับ การเรียนรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียนและเรียนร่วมกันในชั้นเรียน

(๗) การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

(๘) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)

(๙) การเรียนรู้โดยใช้ฉากทัศน์เป็นพื้นฐาน (Scenario-based learning)

(๑๐) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)

(๑๑) การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based learning)

(๑๒) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) วัดและประเมินจากการปฏิบัติตามสภาพจริงหรือในห้องปฏิบัติการ

(๒) วัดและประเมินจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้

(๓) วัดและประเมินจากผลการทบทวนวรรณกรรมและสรุปสาระสำคัญของความรู้

(๔) วัดและประเมินจากการนำเสนอโครงงานหรือรายงานการค้นคว้า

(๕) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(๖) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๓. ทักษะทางปัญญา

๓.๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) คิด ค้นคว้า วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และประเมินข้อมูล สื่อ สารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย อย่างรู้เท่าทันเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีสำนึกสากล สามารถเผชิญและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัล เทคโนโลยีข้ามแพลตฟอร์ม (Platform) และโลกอนาคต นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและวินิจฉัย แก้ปัญหาและพัฒนางานได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ หลักการทางทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ค่านิยม แนวคิด นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ บรรทัดฐานทางสังคมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

○ (๒) เป็นผู้นำทางปัญญา สามารถคิดริเริ่มและพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และวิชาชีพ มีความเข้มแข็งและกล้าหาญทางจริยธรรมสามารถชี้แนะและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

(๓) สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยและสร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างยั่งยืนของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม

(๔) ตระหนักรู้ เห็นคุณค่าและความสำคัญของศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน พัฒนาผู้เรียนพัฒนางานและพัฒนาชุมชน

๓.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้อันทักษะทางปัญญา

- (๑) การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning)
- (๒) การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking skills)
- (๓) การเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productive-Based Learning)
- (๔) การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐาน (Scenario-Based Learning)
- (๕) การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-Based Learning)
- (๖) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)
- (๗) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (Research and Innovation Development)
- (๘) การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning)
- (๙) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)
- (๑๐) การเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (Project-based learning)
- (๑๑) การเรียนรู้โดยวิธีโสเครติส (Socrates method)
- (๑๒) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๓.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้อันทักษะทางปัญญา

- (๑) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพและทางสังคม
- (๒) วัดและประเมินจากผลการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่
- (๓) วัดและประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
- (๔) วัดและประเมินจากการนำเสนอรายงานหรือผลการปฏิบัติงาน

(๕) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(๖) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) เข้าใจและใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น มีความคิดเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม

(๒) ทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีม เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครองและคนในชุมชน มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

○ (๓) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน และต่อส่วนรวม สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาตนเอง กลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

๔.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

(๒) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative Learning through Action)

(๓) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared Leadership) ในการนำเสนองานวิชาการ

(๔) การให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับอย่างไตร่ตรอง (Reflective thinking)

(๕) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)

(๖) การเรียนรู้แบบรวมพลัง (Collaborative learning)

(๗) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๔.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) วัดและประเมินจากผลการเรียนรู้แบบร่วมมือ

(๒) วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้าหรือแก้โจทย์ปัญหา

(๓) วัดและประเมินจากผลการนำเสนองานเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน

(๔) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(๕) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) มีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาทางการศึกษาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

(๒) สื่อสารกับผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและสังคม และผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสามารถเลือกใช้การสื่อสารทางวาจา การเขียน หรือการนำเสนอด้วยรูปแบบต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารหรือนวัตกรรมต่างๆ ที่เหมาะสม

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การทำงาน การประชุม การจัดการและสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศรับและส่งข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้ดุลยพินิจที่ดีในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ อีกทั้งตระหนักถึงการละเมิดลิขสิทธิ์และการลอกเลียนผลงาน

๕.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) การติดตาม วิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาจากข่าวสารบนสื่อสังคมออนไลน์

(๒) การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยบูรณาการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล

(๓) การจัดทำอินโฟกราฟิกเพื่อสรุปประเด็นสาระสำคัญของงานที่นำเสนอ

(๔) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)

(๕) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๕.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) วัดและประเมินจากการติดตาม วิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญ ด้านการศึกษา

(๒) วัดและประเมินจากผลการสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญการศึกษาที่มีการ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล

(๓) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(๔) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๖. ทักษะการจัดการเรียนรู้

๖.๑) ผลการเรียนรู้ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

● (๑) มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดปรัชญาการศึกษา สามารถตัดสินใจเลือกใช้ปรัชญาตามความเชื่อในการสร้างหลักสูตรรายวิชา การออกแบบเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร การวัดและประเมินผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดการเรียนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้แบบเปิดได้อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทที่ต่างกันของผู้เรียนและพื้นที่

(๒) มีความสามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบกิจกรรม การจัดเนื้อหาสาระ การบริหารจัดการ และกลไกการช่วยเหลือ แก้ไขและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจความถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่าง บุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือผู้เรียนที่มีข้อจำกัดทางกาย

(๓) จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การทำงาน การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนา ด้วยความความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยและรับผิดชอบต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด

(๔) สร้างบรรยากาศ และจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการ เทคโนโลยี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการประสานงานและ สร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกและร่วมมือกัน พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีปัญญารู้คิดและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องให้เต็มตามศักยภาพ

(๕) มีทักษะศตวรรษที่๒๑ เช่น ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการรู้เรื่องทักษะการคิด ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทักษะเทคโนโลยี และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำทักษะเหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการ พัฒนาตนเอง

๖.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

(๑) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-integrated learning : WIL)

(๒) การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการความรู้ในเนื้อหาวิชาเฉพาะผนวกวิธีสอน กับเทคโนโลยี (Technological Pedagogical Content Knowledge : TPCK)

(๓) การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

(๔) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

(๕) การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experience-Based Approach)

(๖) การเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productive-based learning)

๖.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

(๑) วัดและประเมินจากการฝึกทักษะจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง

(๒) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(๓) วัดและประเมินจากรายงานการทำวิจัยในชั้นเรียน

(๔) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน* (ชั่วโมง)	จำนวน ปฏิบัติ	กิจกรรมการเรียนการสอน	ผู้สอน
๑	๑. แนะนำความรู้เบื้องต้น รายวิชา ปรัชญาการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตร	๔	๐	๑. ปฐมนิเทศกระบวนการจัดการ เรียนการสอน การวัดและ ประเมินผล แนะนำแหล่งเรียนรู้ ตำรา เอกสาร คู่มือ และการ ปฏิบัติตนระหว่างเรียน ๒. การให้ความเห็นและการรับฟัง ความเห็นแบบสะท้อนกลับอย่าง ไตร่ตรอง (Reflective thinking) ๓. การเรียนด้วยระบบออนไลน์ โดย โปรแกรม Google meet/classroom	พระรชต กตปุญโญ (๑๘ มิ.ย. ๖๖)
๒	๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ปรัชญาการศึกษา ๒. แนวคิด ทฤษฎี ปรัชญา ของเหล่านักปรัชญา การศึกษา	๔		๑.อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ตอบข้อซักถามในประเด็นต่างๆ ๒. การเรียนแบบมีส่วนร่วม ปฏิบัติการ (Participative Learning through Action) ๓. ร่วมกันสรุปเนื้อหาทั้งหมด และ บันทึก	ผศ.ดร.ประยูร แสงใส (๒๕ มิ.ย.๖๖)

๓	๑. ปรัชญาการศึกษาในพระพุทธศาสนา ๒. เทคนิคการจัดการศึกษาตามหลักพุทธศาสตร์กับปรัชญาการศึกษา	๔		๑. ให้นำเสนอผลงานการวิเคราะห์สังเคราะห์การแก้ปัญหา ๒. ให้อภิปรายร่วมกัน ๓. บรรยายเพิ่มเติมในเนื้อหา ๔. ร่วมกันสรุปเนื้อหารายวิชาและบันทึก ๕. มอบหมายให้ศึกษาเพิ่มเติมหลังจากการเรียนการสอน	ผศ.ดร.ประยูร แสงใส (๒ กรกฎาคม ๖๗)
๔	ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีของนักปรัชญาการศึกษาต่างๆ	๒	๒	๑. แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีของนักปรัชญาการศึกษาต่างๆ ๒. สอสอบเก็บคะแนนปรัชญาการศึกษา	ผศ.ดร.ประยูร แสงใส (๙ กรกฎาคม ๖๗)
๕	ทฤษฎีหลักสูตร -ความหมาย -ประเภทของหลักสูตร	๒	๒	๑.การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative Learning through Action) ๒.การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL) ๓.ทดสอบเก็บคะแนนระหว่างเรียน	พระรชต กตปุญโญ (๑๖ กรกฎาคม ๖๗)
๖-๗	องค์ประกอบหลักสูตร การจัดการศึกษาไทย -หลักสูตรสถานศึกษา -หลักสูตรตามอัยาศัย	๔	๔	๑. ระดมสมอง ๒. รูปแบบการจัดการเรียนแบบโต้ะกลม ศึกษากรณี -หลักสูตรสถานศึกษา -หลักสูตรตามอัยาศัย ๓. ร่วมกันสรุปองค์ความรู้และบันทึก	พระรชต กตปุญโญ (๒๓,๓๐ กรกฎาคม ๖๗)
๘	การออกแบบหลักสูตร	๒	๒	การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative Learning through Action)	พระรชต กตปุญโญ (๖,๑๓ สิงหาคม ๖๗)

๙-๑๐	การพัฒนาหลักสูตร	๔	๔	<p>๑.การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative Learning through Action)</p> <p>๒.การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning)</p> <p>๓.การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)</p> <p>๔.นิตินัยการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการความรู้ในเนื้อหาวิชาเฉพาะผนวกวิธีสอน กับ เทคโนโลยี (Technological Pedagogical Content Knowledge : TPCK)</p>	พระราชต กตปุญญเญ (๒๐,๒๗ สิงหาคม ๖๗)
๑๒-๑๓	พัฒนานวัตกรรมการหลักสูตร	๔	๔	<p>๑. บรรยาย</p> <p>๒. ตั้งคำถามให้ตอบ</p> <p>๓. นำเสนอเพาเวอร์พ้อยท์</p> <p>การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative Learning through Action)</p> <p>๔.การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning)</p> <p>๓.การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการความรู้ในเนื้อหาวิชาเฉพาะผนวกวิธีสอน กับเทคโนโลยี (Technological Pedagogical Content Knowledge : TPCK)</p>	พระราชต กตปุญญเญ (๓ สิงหาคม, ๕ กันยายน ๖๖)

๑๔	การนำหลักสูตรไปใช้เพื่อ เสริมสร้างการพัฒนาที่ ยั่งยืน	๒	๒	การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative Learning through Action) การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning)	พระราชต กตปุญญโณ (๑๐ กันยายน ๖๗)
๑๕	การประเมินหลักสูตร	๒	๒	๑. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การสอน ๒. สรุปแนวการเรียนรู้ ๓. บันทึกการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative Learning through Action) การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning)	พระราชต กตปุญญโณ (๑๗ กันยายน ๖๗)
๑๖	สอบปลายภาค	๔			พระราชต กตปุญญโณ

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้*	กิจกรรมการประเมิน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของ การประเมินผล
๑. คุณธรรม จริยธรรม	๑) วัดและประเมินจากการสังเกต พฤติกรรมในขณะที่ทำงานตามสภาพจริง (Authentic Approach) ๒) วัดและประเมินจากผลงาน กรณีศึกษา (๓) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วม กิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายวิชา	ทุกสัปดาห์	๑๐
๒. ความรู้	(๑) วัดและประเมินจากการปฏิบัติ ตามสภาพจริงหรือในห้องปฏิบัติการ (๒) วัดและประเมินจากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้	๔,๘,๑๕ และ ๑๖	๔๐

	(๓) วัดและประเมินจากการนำเสนอ โครงการหรือรายงานการค้นคว้า (๔) วัดและประเมินจากผลการ ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา		
๓. ทักษะทางปัญญา	(๑) วัดและประเมินจากผลการ วิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็น วิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพและทางสังคม (๒) วัดและประเมินจากผลการ นวัตกรรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ (๓) วัดและประเมินจากการนำเสนอ รายงานหรือผลการปฏิบัติงาน	๑-๒-๑๑-๑๒-๑๓	๑๐
๔. ทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	(๑) วัดและประเมินจากผลการเรียนรู้ แบบร่วมมือ (๒) วัดและประเมินจากผลการศึกษา ค้นคว้าหรือแก้โจทย์ปัญหา (๓) วัดและประเมินจากผลการ นำเสนองานเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำและผู้ ตามที่ดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน	๑๒-๑๓-๑๕	๑๐
๕. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	วัดและประเมินจากผลการสืบค้นและ นำเสนอรายงานประเด็นสำคัญ การศึกษาที่มีการ บูรณาการเทคโนโลยี สารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล	๑-๒-๑๔	๑๐
๖. ทักษะการจัดการ เรียนรู้	(๑) วัดและประเมินจากการฝึกทักษะ จัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง (จัดทำหลักสูตรระยะสั้น)	ทุกสัปดาห์	๒๐

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. ตำราและเอกสารหลัก

จักรพรรณ วงศ์พรวิณ. (๒๕๕๔). เอกสารประกอบการสอน วิชาพุทธปรัชญาการศึกษา. เลย: เลยปริน.

วิไล ตั้งจิตสมคิด. (๒๕๔๕). ปรัชญาและหลักการศึกษานอกระบบ. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ.

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (๒๕๕๖). **ปรัชญาเบื้องต้น**. โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : กรุงเทพมหานคร.

ธีรพงษ์ ทินโนรส และคณะ. (๒๕๕๓). **พุทธปรัชญา**. พิษณุโลก : โฟกัสการพิมพ์.

ปฎิภาณ มหรรณานิบัติ. (๒๕๕๔). **พุทธปรัชญาการศึกษา**. นครราชสีมา : ก๊อปปี้แลนด์.

ปทุม อังกูโรวิท. (๒๕๕๑). **ปรัชญาปฏิบัตินิยม : รากฐานปรัชญาการศึกษาในสังคมประชาธิปไตย**. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประพัฒน์ ศรีกุลกิจ. (๒๕๕๔). **พุทธปรัชญาเถรวาท**. พิษณุโลก : โฟกัสการพิมพ์.

สุนทร โคตรบรรเทา. (๒๕๕๓). **ปรัชญาการศึกษาสำหรับผู้บริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัท ส.เอเชียเพรส.

อดิศักดิ์ ทองบุญ. (๒๕๕๔). **ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.

_____ (๒๕๕๗). **คู่มืออภิปรัชญา**. กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิตยสถาน.

อภิภา ปรัชพฤทธิ. (๒๕๕๕). **หลักสูตรและการเรียนการสอนอุดมศึกษา: พาราไดม์และวิธีปฏิบัติ**. สำนักพิมพ์อินทภาษ : กรุงเทพมหานคร.

Abhibha prusyapruet. **Curriculum and Instruction in Higher Education: Paradigm and Practice**. Intapart press.

Barnett, George, (1996). **Philosophy and Educational Development**. Houghton Mifflin Company.

Naplean Hill, (2012). **The Law of Success**. Houghton Mifflin Company.

๑. ตำราและเอกสารหลัก

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.

กิตติพงษ์ ดารักษ์. **เอกสารประกอบการสอน วิชาการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร :

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

ภาษาอังกฤษ

Dadiel Tanner and Laurel Tanner. **Curriculum development: theory into practice**.

Prentice Hall , Englewood Cliffs, New York,1995.

Hilda Taba. **Curriculum Development: Theory and Practice**. John Wiley, New York, 1962.

Tanner, D. and Tanner, L.N. **Curriculum development: theory into practice**. 2nd ed. New York: Macmillan, 1975.

Tyler, R.W.. **Basic principles of curriculum and instruction**. Chicago: University of Chicago Press,1949.

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพมหานคร: ๒๕๕๐

กรมวิชาการ. **แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ, ๒๕๕๕.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. **การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, ๒๕๓๙.

ชูศรี สุวรรณโชติ. **หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย), ๒๕๔๔.

চারঙ্গ บัวศรี. **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: ธนรัชการพิมพ์, ๒๕๔๒.

สังต์ อุทรานันท์ . **ทฤษฎีหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยามการพิมพ์, ๒๕๓๑.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, ๒๕๔๓.

ภาษาอังกฤษ

Bloom, B.S. **Taxonomy of educational objectives : the classification of educational goals**. New York: D. McKay, 1964.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

๑.๑ ให้นิสิตแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนในสัปดาห์สุดท้าย

๑.๒ ให้นิสิตประเมินผลการสอนในแบบการประเมิน หรือผ่านระบบออนไลน์ของมหาวิทยาลัย

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

จัดประชุมระดมความคิดเห็นจากคณาจารย์ผู้สอนก่อนเปิดภาคเรียนและปลายภาคการศึกษา รวมถึงการสะท้อนความคิดเห็นระหว่างนิสิตและผู้สอนเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

๓. การปรับปรุงการสอน

๓.๑ นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการสอน

๓.๒ ค้นคว้าข้อมูลความรู้ใหม่ๆ และติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการประเมิน เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

๓.๓ คณาจารย์จัดอภิปราย/สัมมนาเพื่อพัฒนารายวิชาให้มีสาระวิชาและการสอนให้เหมาะสมและน่าสนใจ

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์รายวิชาของนิสิต

๔.๑ ก่อนการสอบปลายภาค จัดประชุมคณาจารย์เพื่อพิจารณาการออกข้อสอบร่วมกันพัฒนาข้อสอบเพื่อให้ได้มาตรฐาน

๔.๒ ประชุมคณาจารย์เพื่อทวนสอบคะแนนและผลการเรียนของนิสิต

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็น คะแนนสอบของนิสิต การประชุมสัมมนา นำมาสรุปผลและพัฒนารายวิชาก่อนการสอนในภาคการศึกษาหน้า